

Samenvatting

Het college stelt de raad voor te besluiten de Parkeerverordening 2022 te wijzigen. Reden is om aan te sluiten op de landelijke oplossing van het Service Huis Parkeren en Verblijfsrechten (SHPV) waarbij houders van een gehandicaptenparkeerkaart hun parkeerrecht digitaal kunnen aanmelden. Vrijwel al onze parkeerproducten zijn gedigitaliseerd en worden afgegeven op kenteken, behalve de gehandicaptenparkeerkaart (GPK). Voor de houders van een GPK is een landelijke app ontwikkeld, de 'ParkerenPlus'-app. In deze app kan de houder van een GPK een parkeerrecht op kenteken registreren en direct alle informatie van deelnemende gemeenten inzien. Net als voorheen, maar nu digitaal handhaafbaar, kan de houder van een GPK de eerste 3 uur gratis parkeren op een gereguleerde betaalde parkeerplaats. Het gebruik voor het parkeren op een algemene gehandicaptenparkeerplaats wijzigt niet. De implementatie van de landelijke oplossing leidt voor gemeente Maastricht tot een volledige digitale parkeerketen, met efficiënte en kwalitatieve scanhandhaving tot gevolg.

Beslispunten

1. Bijgevoegd raadsvoorstel voor te leggen aan de raad waarin opgenomen het beslispunt 'De Parkeerverordening 2022 te wijzigen overeenkomstig het in bijlage 1 opgenomen raadsbesluit'.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 21 mei 2024:

Conform.

1. Aanleiding

In 2015 heeft de gemeenteraad besloten om over te stappen op digitaal parkeren. Inmiddels hebben wij daar al behoorlijke stappen in gezet. Het laatste product waar nog een stap in moet worden gezet is de gehandicaptenparkeerkaart (GPK). In 2011 heeft de gemeenteraad besloten om houders van een GPK te faciliteren door middel van het vrijstellen van het betalen van parkeerbelasting op een gereguleerde betaalde parkeerplaats voor de duur van 3 uur.

Aan die GPK is nu nog geen kenteken gekoppeld. Dat betekent dat als de gemeente eind dit jaar met een scanauto gaat handhaven, deze voertuigen niet herkend worden als een voertuig met een geldig (gekocht) parkeerrecht. Met als onbedoeld gevolg dat er dan onterecht een naheffingsaanslag parkeerbelasting wordt opgelegd.

Om dit te voorkomen willen we ook de GPK op kenteken mogelijk maken. Hiertoe kunnen we als gemeente aansluiten bij de landelijke oplossing die het SHPV heeft ontwikkeld. Hiervoor dient eerst een wijziging plaats te vinden in de Parkeerverordening 2022, waarna de portefeuillehouder een convenant ondertekent met het SHPV (net als andere deelnemende gemeenten). De wijziging treedt in werking op een door het college te bepalen tijdstip om zo niet afhankelijk te zijn van een vaste datum die wellicht niet gehaald gaat worden.

2. Context

De gemeenteraad heeft bij de vaststelling van de 'Parkeerverordening 2015' besloten om vanaf 1 januari 2016 over te stappen naar digitaal parkeren, parkeerproducten op kenteken te verlenen en geen papieren vergunningen meer uit te geven.

Daarnaast:

- is mobiel-belparkeren ingevoerd in 2016 waarmee het gemak om snel en eenvoudig een parkeerrecht te kopen aanzienlijk is toegenomen (inmiddels betaalt 55% op deze wijze).
- is invoer van een kenteken op de parkeerautomaat vanaf 2019 verplicht voorafgaand aan het parkeren.
- is in 2019, bij de vaststelling van de begroting voor 2020, besloten om een scanauto in te zetten voor parkeerhandhaving. De doelstelling van parkeerhandhaving met de scanauto is het verhogen van de betalingsbereidheid parkeerbelasting en het realiseren van de taakstelling in de begroting. De verwachte invoeringsdatum is 1 december 2024.

- maken we sinds 1-1-2023 gebruik van een nieuw parkeerrechtensysteem (PRS) waarbij alle parkeerproducten van de gemeente Maastricht middels invoer van een kenteken verleend worden.

Huidig gebruik GPK

In 2011 heeft de gemeenteraad besloten dat houders van een GPK 3 uur gratis kunnen parkeren op betaalde parkeerplaatsen. Het doel van het initiatiefvoorstel uit 2011 was om het beleid ten aanzien van het parkeren voor houders van een GPK te versoepelen. De reden was om hen te faciliteren omdat ze ook al tegen mobiliteitsbeperkingen aanliepen. Het ongemak van het betalen via een 'oude' parkeerautomaat, werd als een behoorlijke belemmering ervaren.

Momenteel hebben houders van een GPK vrijstelling voor het betalen van parkeerbelasting voor de duur van 3 uur, mits naast de GPK gebruik gemaakt wordt van een blauwe parkeerschijf. Na afloop van deze drie uur dient er een nieuwe handeling te worden uitgevoerd om voor het parkeerrecht te betalen. Dat kan door bij de parkeerautomaat te betalen, danwel via mobiel-belparkeren een parkeertransactie te starten. Deze regeling is opgenomen in de Parkeerverordening 2022. In de praktijk blijkt dat er weinig gebruik gemaakt wordt van deze regeling.

3. Gewenste situatie

Algemene gehandicaptenparkeerplaatsen

Dit voorstel gaat specifiek over het parkeren met een GPK op een gereguleerde, betaalde parkeerplaats. Het gebruik voor het parkeren op een algemene gehandicaptenparkeerplaats wijzigt niet. Op deze plaatsen, duidelijk herkenbaar middels Bord E6 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens (p-bord met rolstoel), kan onbeperkt en gratis geparkeerd worden en dient de houder van de GPK nog steeds gebruik te maken van de (blauwe) Europese gehandicaptenparkeerkaart. De gebruiksvoorwaarden voor deze specifieke parkeerplaatsen zijn Europees geregeld. In het centrum van Maastricht liggen 41 van deze parkeerplaatsen en in de gereguleerde wijken buiten het centrum 68.

Betaalde parkeerplaats

Om optimaal te kunnen handhaven met een scanauto moet er aan een GPK een kenteken worden gekoppeld wanneer er wordt geparkeerd op een gereguleerde, betaalde parkeerplaats.

Hiervoor zijn we in 2021 aangesloten bij het initiatief tot de ontwikkeling van een landelijke oplossing van het SHPV. Het SHPV is een coöperatie, opgericht in 2010, voor en door gemeenten, met als

doel het stimuleren van vernieuwing in de parkeerketen en het faciliteren van gemeenten bij het digitaliseren van hun parkeerdiensten. De gemeente Maastricht is sinds 2015 lid van deze coöperatie. Door gebruik te maken van de landelijke oplossing zijn we in staat op kenteken te gaan handhaven. Het beleid wijzigt niet want er kan nog steeds 3 uur gratis geparkeerd worden. Maar het gebruik wijzigt wel. Hiervoor dient artikel 28 van de Parkeerverordening 2022 te worden gewijzigd. Dit artikel regelt de vrijstelling van het betalen van parkeerbelasting voor houders van een GPK.

Gebruik

Om gebruik te maken van 3 uur gratis parkeren op onze gereguleerde, betaalde parkeerplaatsen worden de gegevens van de houder van een GPK geregistreerd in het Nationaal Parkeer Register (NPR). Daarnaast moet eenmalig de 'ParkerenPlus'-app via DigiD geïnstalleerd worden. Na installatie van de app kan de houder van de GPK direct zien welk parkeerregime geldt in de gemeente waar hij op dat moment wil parkeren.

Wanneer de houder van de GPK daadwerkelijk gaat parkeren op een gereguleerde, betaalde parkeerplaats moet deze zich aanmelden in de 'ParkerenPlus'-app en zich afmelden wanneer zij/hij vertrekt. Deze handeling is vergelijkbaar met het gebruik van een app voor het belparkeren.

Door deze werkwijze kan de houder van een GPK de ParkerenPlus app gebruiken in alle aangesloten gemeenten in Nederland en is het kenteken herkenbaar voor alle digitale handhavingssystemen die aangesloten zijn bij het NPR.

Overige aandachtspunten

Het SHPV heeft bij het ontwikkelen van de landelijke oplossing voor de GPK aandacht besteedt aan enkele belangrijke onderwerpen, te weten:

- Waarborgen privacy. Hiervoor tekenen we een verwerkersovereenkomst. Voor wat betreft de verwerking van BSN-nummers in het GPK-register, is een DPIA (Data Protection Impact Assessment) uitgevoerd. Deze komt ook voor gemeenten beschikbaar en privacyaspecten zijn hiermee gedekt.
- Communicatie
-Bureau 'Buhrs' is samen met SHPV en houders van de GPK aan de slag gegaan om voor gemeenten een (landelijke) toolkit te ontwikkelen waaruit iedere gemeente haar communicatiematerialen kan gebruiken. Denk hierbij aan beeldmateriaal, flyers, poster, een instructiefilmpje en foto's. De landelijke strategie is: *'Parkeren Plus geeft jou als GPK-houder vrijheid en maakt je leven simpeler'*. De bedoeling is om een uniforme campagne te voeren om houders van een GPK te wijzen op het gewijzigde gebruik van de GPK bij deelnemende

gemeente alsmede het makkelijker vindbaar maken van het aldaar geldende parkeerregime.

Hiervoor is o.a. al een website beschikbaar: <https://parkerenplus.nl>.

-Daarnaast is het een taak voor deelnemende gemeenten om de omringende gemeenten ook te informeren en mee te nemen in het gewijzigde gebruik van de GPK.

- Draagvlak

Het SHPV heeft met diverse belangenorganisaties en klankbordgroepen overleg gevoerd om te komen tot een zo gebruiksvriendelijk mogelijke oplossing voor houders van de GPK. Het SHPV heeft daarnaast een overeenkomst gesloten met het IDO (informatiepunt digitale overheid) met als doel dat medewerkers van het IDO opgeleid worden om mensen wegwijs te maken bij het installeren en gebruik van de 'ParkerenPlus'-app en om alle overige vragen rondom dit thema te kunnen beantwoorden.

- Juridisch

Voor het aansluiten bij de landelijke oplossing van het SHPV wordt een convenant getekend. Dit convenant regelt de samenwerking tussen gemeenten waardoor onze houders van een GPK ook in andere deelnemende gemeenten de app kunnen gebruiken.

Centraal Loket

Voor niet digitaal vaardige kaarthouders en buitenlandse kaarthouders van de GPK wordt een (landelijk) Centraal Loket opgezet. Dit loket wordt 24/7 bemenst. Bij dit loket kan de houder telefonisch vragen stellen en geholpen worden bij het installeren van de 'ParkerenPlus' app of een parkeerrecht op kenteken laten activeren of deactiveren. Deze groep gebruikers wordt mogelijk ondersteund door medereizigers of kan zelfstandig gebruik maken van het centraal loket. Uit onderzoek is gebleken dat tussen de 5 en 10% van de gehandicapten niet digitaal vaardig is.

Conclusie

Het aansluiten op de landelijke oplossing biedt voor de houder van de GPK en voor de gemeente veel voordelen. Deze voordelen zijn:

- Te komen tot een landelijke regeling;
- Voor mensen met een beperking de gastvrijheid en toegankelijkheid van de (deelnemende) GPK gemeenten te vergroten door via de app op eenvoudige wijze informatie aan te bieden van de ter plekke geldende voorwaarden;
- Het vergroten van de mobiliteit van de GPK-houder door het makkelijker te maken in deelnemende gemeenten tegen de daar geldende voorwaarden te parkeren;
- Het verlagen van de administratieve druk bij digitale handhaving (met scanauto) en het verlenen van bezoekersrechten;

- De kans op misbruik van de kaart verminderen;
- De kans op een onterecht opgelegde naheffing te beperken.

Sluiten wij niet aan en willen wij toch, na implementatie van de scanauto, komen tot een volledige digitale parkeerketen met efficiency en kwalitatieve scanhandhaving tot gevolg, dan zouden wij het gratis parkeren voor houders van de GPK moeten afschaffen.

Introduceren we de 'ParkerenPlus' app niet, maar laten we de houders van een GPK wel 3 uur gratis parkeren onder de huidige voorwaarden, dan heeft dit grote gevolgen voor de controle op straat. Alle voertuigen zullen dan fysiek gecontroleerd moeten worden, om onterechte naheffingsaanslagen parkeerbelasting te voorkomen.

Houders van een GPK die geen gebruik willen maken van de landelijke oplossing of het Centraal Loket kunnen altijd nog parkeren op de algemene gehandicaptenparkeerplaatsen of in een parkeergarage.

Samengevatte besluitvorming

Voor het wijzigen van bovenbeschreven werkwijze (het digitaal aanmelden van de GPK) is een aanpassing van artikel 28 van de Parkeerverordening 2022 nodig. Dit is een bevoegdheid van de raad. Het college legt daarom aan de gemeenteraad voor om de Parkeerverordening te wijzigen. Voorafgaande zal het voorstel ter bespreking gebracht worden in de Domeinvergadering Fysiek van 4 juni 2024, waarna deze aan het presidium wordt voorgelegd ter agendering van het voorstel op de raadsvergadering van 18 juni 2024.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Dit voorstel heeft geen effect op de openbare ruimte. Het gaat om een wijziging in het gebruik van een GPK op een betaalde parkeerplaats. Er worden geen parkeerplaatsen / parkeerautomaten / verkeersborden aangelegd of verwijderd.

6. Personeel en organisatie

Het aansluiten op de landelijke oplossing leidt tot een volledige digitale parkeerketen met efficiency en kwalitatieve scanhandhaving tot gevolg. Voor de parkeerhandhaving in Maastricht betekent dit dat

een kenteken, welk hoort bij een GPK die geregistreerd is in het NPR, herkenbaar is voor de scanauto. Hierdoor hoeft er geen (fysieke) controle plaats te vinden.

De doelstelling van parkeerhandhaving met de scanauto is het verhogen van de betalingsbereidheid parkeerbelasting en het realiseren van de taakstelling in de begroting (besloten in 2019 bij de vaststelling van de begroting 2020).

Door positief te besluiten is er geen effect op benodigd personeel. Indien besloten wordt voor een niet digitale variant is er aanzienlijk meer handhaafcapaciteit nodig om naleving te controleren.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Voor het aansluiten bij de landelijke oplossing van het SHPV zal na het tekenen van het convenant een koppeling gerealiseerd worden tussen het GPK-register in het NPR (die reeds gebruikt wordt) en de nieuw ontwikkelde Parkeren Plus applicatie. Deze koppeling zal door het SHPV gerealiseerd worden.

8. Financiën

De kosten voor het inrichten en bezetten van het (landelijke) Centraal Loket worden over alle gemeenten in Nederland verrekend. Voor Maastricht zal dit neerkomen op een bedrag van ongeveer 10-15 duizend euro. De kosten worden gedekt uit de parkeereexploitatie.

De initiële kosten bedragen max. 44 duizend euro en zijn voornamelijk kosten voor de communicatiecampagne. Deze worden betaald uit het projectbudget scanauto.

Er is geen effect op de parkeeropbrengsten omdat de regeling niet wijzigt en houders van een GPK nauwelijks gebruik maken van gereguleerde, betaalde parkeerplaatsen. Recent parkeeronderzoek door Bureau de Groot Volker (november 2023) laat zien dat gedurende 20 meetmomenten in het gereguleerde gebied 105 gehandicaptenparkeerkaarten zijn aangetroffen. Wanneer we dit afzetten tegen de capaciteit op deze momenten leidt dit tot een bezettingsgraad op gereguleerde, betaalde parkeerplaatsen van 0,03% door houders van een GPK.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Geen.

Bij het ontwikkelen van de landelijke oplossing heeft participatie plaatsgevonden door klankbordgesprekken tussen het SHPV en houders van de GPK. Deze gesprekken kwamen mede tot stand door de inzet van 'ZoZorgIk'. Zij brengt betrokkenen met elkaar in gesprek om te komen tot betere samenwerking en wederzijds begrip. Na afloop van deze gespreksronden waren de deelnemers positief over de ontwikkeling van de landelijke (digitale) oplossing. Door de betrokkenen werd aangegeven dat participeren in de maatschappij met de digitale oplossing voor hen makkelijker wordt.

Na besluitvorming in de raad wordt de wijziging in het gebruik besproken met de Adviesraad Sociaal Domein.

11. Voorstel

1. Bijgevoegd raadsvoorstel voor te leggen aan de raad waarin opgenomen het beslispunt 'De Parkeerverordening 2022 te wijzigen overeenkomstig het in bijlage 1 opgenomen raadsbesluit'.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Bij de uitvoering/implementatie komen de volgende onderdelen aan bod:

- Informeren van onze 1.300 GPK-houders.
- Aandacht voor minder vaardige houders van een GPK.
- Communicatie over het gewijzigd gebruik bij omliggende gemeenten: inclusief aanpassing gemeentelijke website, en de informatie op/in de parkeerautomaten.
- Informeren Adviesraad Sociaal Domein.
- Technische realisatie.
- Waarborgen privacy en gegevensbescherming.
- Informatie (stickers) op parkeerautomaten wijzigen.

De Gemeenten Eindhoven en Alphen aan de Rijn starten als eerste gemeenten met het implementeren van de landelijke oplossing. De (gebruikers-)ervaringen in deze gemeenten worden direct gebruikt om aanpassingen en verbeteringen aan te brengen aan de app en de overige aandachtspunten. Naar verwachting kunnen de andere gemeenten, waaronder Maastricht, vanaf komende zomer aansluiten bij de landelijke oplossing. In eerste instantie gaan de 29 gemeenten die

deel hebben genomen aan het initiatief gebruik maken van deze regeling. In de komende jaren gaan meer gemeenten volgen.